

Antagningsuppgift i hushållsvetenskap 2020

Hushållsvetenskap handlar om kost, näring, konsumtion, miljöfostran och vardagliga färdigheter som behövs i hushållet och samhället. Huslig ekonomi är ett läroämne vars grunder ligger i hushållsvetenskap, syftet med undervisningen i huslig ekonomi är att stödja eleverna att utvecklas till medvetna konsumenter som klarar av att upprätthålla de grundläggande förutsättningarna för vardagen i ett hushåll (*Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen 2014*). Läroämnet är obligatoriskt i åk 7 och går att studera som tillvalsämne i åk 8 och 9, nu även i grundskolans lägre klasser.

Läs i bilagan vad huslig ekonomi som läroämne omfattar och fokusera på centrala innehåll i målen för huslig ekonomi: I1 *Matkunskap och matkultur*, I2 *Att bo och leva tillsammans* och I3 *Konsument- och hushållskunskap*.

Din uppgift är fundera och kartlägga var i samhället du kan se hushållsvetenskap från de tre tidigare nämnda innehållsområdena. Ge exempel på hur hushållsvetenskap syns i samhället inom varje innehållsområde och diskutera dem i relation till läroplanstexten. Lyft även fram dina egna tankar och åsikter.

Gör så här:

- Läs bilagan så att du känner till de tre innehållsområdena I1 *Matkunskap och matkultur*, I2 *Att bo och leva tillsammans* och I3 *Konsument- och hushållskunskap*.
- Dokumentera i text och bild var och hur du ser hushållsvetenskap i samhället.
- Gruppera ditt material enligt de tre innehållsområdena.
- Diskutera och reflektera på vilket sätt ditt material kan kopplas till innehållsområdena.

Slutprodukt som lämnas in digitalt i pdf-format per e-post till Kirsi Salomaa kirsi.salomaa@abo.fi eller Charlotta Böhlström charlotta.bohlstrom@abo.fi

- Dokumenterat material (t.ex. bilder och text)
- Reflektioner och diskussion i flytande text. Använd typsnitt *Times New Roman*, teckenstorlek 12 och radavstånd 1,5.

Bedömning

- Förmåga att se hushållsvetenskap i samhället
- Förmåga att reflektera och diskutera
- Förmåga att uttrycka sig i skrift

Bilaga 1

Centralt innehåll som anknyter till målen för huslig ekonomi i årskurs 7–9

Innehållet ska väljas så att eleverna utvecklar en mångsidig hushållskompetens och ett mångsidigt hushållstänkande samt tillägnar sig principerna för hållbar utveckling. Aktuella ämnen med lokal, regional och global anknytning ska utnyttjas och tillämpas vid planeringen av uppgifter. Uppgifterna ska anknyta till målen i huslig ekonomi och variera beroende på eleverna, de lokala förhållandena och skolans prioriteringar.

I1 Matkunskap och matkultur: Innehållet i undervisningen väljs så att det stödjer utvecklingen av matlagings- och bakningsfärdigheter. Genom att eleverna planerar och tillreder måltider samt prövar olika måltidssituationer ska de lära sig att reflektera över val och vanor när det gäller mat och ätande utgående från tillförlitlig information om näringsrekommendationer, matsäkerhet, matkedjan, livsmedelskänedom samt ekonomi och etik. Innehållet ska omfatta matkultur och seder som en del av identiteten och hemmets festligheter.

I2 Att bo och leva tillsammans: Innehållet väljs så att det stödjer utvecklingen av färdigheter som behövs i ett hushåll samt miljö- och kostnadsmedvetenhet. Undervisning i renhållning, textil- och materialvård med lämpliga rengöringsmedel, apparater, redskap och arbetsätt utvecklar färdigheter som behövs i vardagen. Med hjälp av innehållet i undervisningen bekantar sig eleverna med goda seder, jämlik användning av resurser samt att ta ansvar i familjen. Innehållet ger eleverna en grund för att kunna utvärdera boende- och hushållsrelaterade tjänster.

I3 Konsument- och hushållskunskap i hemmet: Innehållet väljs så att det eleverna handleds att uträtta ärenden och får kunskap om sina konsumentrelaterade rättigheter och skyldigheter beträffande olika val och avtal. Innehållet ska ge eleverna en grund för att kunna använda medier och teknik som redskap i vardagen och uppmuntra eleverna att reflektera över kamratgruppens och mediernas inverkan på de egna konsumtionsvalen. Undervisningen tränar elevernas förmåga att fatta ansvarsfulla beslut, att söka aktuell information samt stödjer förmågan att identifiera situationer och lösa problem som gäller hushållens ekonomi.

Mål för lärmiljöer och arbetssätt i huslig ekonomi i årskurs 7–9

Med tanke på målen i läroämnet är det viktigt att välja lärmiljöer som möjliggör interaktion i arbetet, att man tillsammans kan skapa och dela kunskap, att man kan använda undersökande och tillämpande arbetssätt samt utvärdera arbetet. Att värdesätta och slutföra arbete, kunna arbeta långsiktigt i en respektfull och lugn atmosfär samt ha möjlighet att lära sig av misslyckanden skapar trygghet i undervisningen. I undervisningen utnyttjas klassgemenskapen, skolans lokaler, skolmiljön samt digitala miljöer och samarbetsnätverk. Skoluppgifterna ska stärka elevernas syn på hur vardagen är uppbyggd och hur olika den kan se ut och ge eleverna träning i att tillämpa sina kunskaper i sin egen familj. Det är viktigt att arbetssätt och metoder väljs så att kunskaper och färdigheter sammanflätas och tillämpas i praktiken.

Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen 2014, s.439–440 (Utbildningsstyrelsen, 2014).

Kan läsas i sin helhet:

https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/166434_grunderna_for_laroplanen_verkkoju_lkaisu.pdf

Vid frågor, kontakta:

Kirsi Salomaa, kirsi.salomaa@abo.fi

Charlotta Böhlström, charlotta.bohlstrom@abo.fi